



דְּהָא יְהִיבַת רְשׁוֹ לְחַוְיָא לְנִזְקָא. דָּא הוּא עֵיטָא, וְאַתָּן אָדָם תַּחְתִּיף. מַאי אִיהוּ אָדָם דִּיהִב קוּדְשָא בְרִיף הוּא כּוּפֵר תַּחְוִתִּיה. הֵהוּא אָדָם דְּאַתִּי מַעֲמָא דְסִטְרָא בִישָא, דִּיהוּא חַוְיָא מְדִילִיה יִיכּוּל. דְּכַתִּיב וְאַתָּן אָדָם, אַל תִּקְרִי אָדָם, אֱלֹא אָדָם. וְלֹא אֱמִים, דָּא הוּא (בראשית כה כג) וְלֹא אֱמִים יִאֲמְרִין, וְדָא זִרְעָא דְעֵשׂוֹ, דִּיהִיב תַּחַת נַפְשִׁיהּ.

אַרְהוּוֹ יְתָבִי, הָא הֵהוּא יוֹדָאי, דְּגִזְלִי לִיהִ הֵהוּא גוֹי, דְּקִטְלִיה חַוְיָא, אֲתִי מְאוּרְחָא וְלֹאִי. וּמְגוֹ תּוֹקְפָא דְשִׁמְשָא, עֵאל בְּהֵהוּא חֶקֶל, וְיִתִּיב תַּחְוִת אֵילָנָא חַד, וְהָוָה מִתְרַעֵם לְקוּדְשָא בְרִיף הוּא, וּמִצְדִּיק עֲלֵיהִ דִּינָא, וְאָמַר, מְאִרִי דְעֵלְמָא, גְלוּי וְיִדּוּעַ קִמְךָ, דְּאָנָא לָא חֵיִישְׁנָא עֲלִי, וְעַל גּוֹפְאִי, וְעַל מְמוּנֵי כְלוּם, דִּיהָא בְּדִינָא אַתְעֵבִיד כָּל מַה דְּאַתְעֵבִיד. אֲבָל אֲבָא וְאֲמָא סְבִין אִית לִי, דְלִית לִי בְּמַה דְאַפְרִינְס לֹוֹן, וְעַל דָּא חֵיִישְׁנָא.

וְתוּ, עַל כָּל דָּא, צְרוּרָא חָדָא דְדִינְרִין דִּיהוּהִי בְּהֵהוּא אֲרִנְקָא, דְּחַד מְסַכִּינָא לְמַעֲבַד חוּפָה לְבִרְתִּיהִ עֲנִיָא, מַה יַעֲבִיד. מְאִרִיהִ דְעֵלְמָא, עַל דָּא כְּאִיבְנָא בְּלַבָּאי יִתִּיר.

בְּכַה וְאָמַר, (תהלים יט ט) מִשְׁפָּטִי ה' אָמַת צְדָקוֹ יִחְדּוּ. דִּינִין דְּמְאִרִי עֵלְמָא קְשׁוּט אֵינּוֹן. אֲמַאי אֵינּוֹן קְשׁוּט. בְּגִין דְּצְדָקוֹ יִחְדּוּ. דִּיהָא בְּשַׁעֲתָא דְדִינָא, דְּקוּדְשָא בְרִיף הוּא בְּעֵי לְמַעֲבַד דִּינָא, כְּמַה מְאִרִי תְרִיסִין קְיִימִין מַהֲאִי סִטְר וּמַהֲאִי סִטְר וּמַגִּיחִין אֵלִין בְּאֵלִין, וּמִצְדִּיקִין אֵלִין בְּאֵלִין. כִּיּוֹן דְּצְדָקוֹ אֵלִין בְּאֵלִין וְאַסְתַּכְּמוּ כַּחְדָּא, כְּדִין מִשְׁפָּטִי ה' אָמַת צְדָקוֹ יִחְדּוּ. אִימְתִי צְדָקוֹ יִחְדּוּ, כִּד מִצְדִּיקִין כָּל בְּנֵי דִינָא דְלַעֲיִלָא. וְאָנָא מְאִרִי דְעֵלְמָא, עַל דָּא אָנָא בְּכִינָא, וְלֹא עַל דִּידִי.

גַּתַּת רְשׁוֹת לְנַחֵשׁ לְהַזִּיק. זוּהִי עֲצָה - וְאַתָּן אָדָם תַּחְתִּיף. מִיְהוּ הָאָדָם שְׂגַתָּן הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא כְּפֵר תַּחְתִּיף? אוֹתוּ הָאָדָם שְׂבָא מִהַעַם שֶׁל הַצַּד הָרַע, שְׂאוֹתוּ הַנְּחֵשׁ יֵאכַל מְשָׁלוֹ, שְׂכַתוּב וְאַתָּן אָדָם, אַל תִּקְרִי אָדָם אֱלֹא אָדָם. וְלֹא אֱמִים, זֶה הוּא (בראשית כה) וְלֹא אֱמִים יִאֲמְרִין, וְזֶה זִרְעוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ שְׂגַתָּן תַּחַת נַפְשׁוֹ.

בְּעוֹד שְׁהִיוּ יוֹשְׁבִים, הִנֵּה אוֹתוּ הַיְהוּדִי שְׂגָזַל אוֹתוֹ הַגּוֹי הַהוּא, שְׁהַרְג אוֹתוֹ הַנְּחֵשׁ, כָּא מְהַדְרִיף וְעֵינֵי. וּמִתּוֹךְ חֶזֶק הַשְּׂמֵשׁ נִכְנַס לְאוֹתוֹ שְׂדֵה וַיֵּשֶׁב תַּחַת עֵץ אַחַד, וְהוּא מִתְרַעֵם לְקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא וּמִצְדִּיק עֲלֵיו הַדִּין, וְאוֹמֵר: רַבּוֹן הָעוֹלָם, גְלוּי וְיִדּוּעַ לְפָנֶיךָ שְׂאֲנִי לֹא חֲשַׁשְׁתִּי עָלַי וְעַל גּוֹפִי וְעַל מְמוּנֵי כְלוּם, שְׁהִרִי כְדִין נַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂנַעֲשֶׂה, אֲבָל אֲבָא וְאֲמָא זְקִינִים יֵשׁ לִי, שְׂאִין לִי בְּמַה אֲפְרִינְס אוֹתָם, וְעַל זֶה חֲשַׁשְׁתִּי. וְעוֹד עַל כָּל זֶה - צְרוּר אַחַד שֶׁל דִּינָרִים שְׁהִיָּה בְּאוֹתוֹ הָאֲרִנְקָא, שֶׁל עֵנִי אַחַד לַעֲשׂוֹת חֶפְזָה לְבַתּוֹ הָעֲנִיָּה, מַה יַעֲשֶׂה? רַבּוֹן הָעוֹלָם, עַל זֶה כּוֹאֲבֵנִי בְּלִבִּי יוֹתֵר.

בְּכַה וְאָמַר, (תהלים יט ט) מִשְׁפָּטִי ה' אָמַת צְדָקוֹ יִחְדּוּ. דִּינֵינוּ שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם הֵם אָמַת. לְמַה הֵם אָמַת, מִשׁוֹם שְׂצְדָקוֹ יִחְדּוּ? שְׁהִרִי בְּשַׁעֲתָא הַדִּין, כְּשֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא רוּצָה לַעֲשׂוֹת דִּין, כְּמַה בְּעָלִי מְגַנִּים עוֹמְדִים מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, וְנִלְחָמִים אֵלּוֹ בְּאֵלּוֹ, וּמִצְדִּיקִים אֵלּוֹ בְּאֵלּוֹ. כִּיּוֹן שְׁהַצְדִּיקוֹ אֵלּוֹ בְּאֵלּוֹ וְהַסְפִּימוּ יַחַד, אִזִּי מִשְׁפָּטִי ה' אָמַת צְדָקוֹ יִחְדּוּ. אִימְתִי צְדָקוֹ יִחְדּוּ? כְּשֶׁמִצְדִּיקִים כָּל בְּנֵי הַדִּין שְׂלַמְעֵלָה. וְאֲנִי, רַבּוֹן הָעוֹלָם, עַל זֶה אֲנִי בּוֹכָה, וְלֹא עַל שְׁלִי!



שָׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר וְחַבְרַיִיא, וְקָמוּ לְגַבְיָה, חָמוּ יְתִיב דְּהוּה יְתִיב תַּחוּת הַהוּא אֵילָנָא. וְאִתְקִיפוּ בֵּיה, וְנָטְלוּ יְתִיב לְגַבְיָהוּן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֹא תִדְחַל זַפָּא קְשׁוּט, דְּאִי לֹא זַפָּא אַנְתָּ, לֹא יִרְחִישׁ לָךְ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נִיסָא רַבְרָבָא פְּמָה דְעַבְד. וּבְקַדְמִיתָא טוּל אַרְנַקִּי דְדִינְרִין דִּילָךְ, וְתַחֲמִי מַה דְעַבִּיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגִינָךְ.

אָוֵר בְּהַדְיָהוּ, וְחָמָא הַהוּא גוֹי מַת, וְחוּיָא הוּה עַבִּיד בֵּיה נוֹקְמִין. וְהוּה פְּרִיךְ עַל קַדְלוֹי פְּדַבְקְדַמִּיתָא. אֲשַׁתַּח הַהוּא יוּדָאי בְּעַפְרָא, וְאוּדֵי וְשַׁבַּח לְמַאֲרִיָּה דְעַלְמָא. וְקָם וּנְשַׁק יְדוּי דְרַבִּי אֶלְעָזָר וְחַבְרַיִיא, אָמַר לוֹן, הַשְׁתָּא יַדְעָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲרַחֲשׁ נִיסָא דָא בְּגִינֵיכּוּ.

אָבֵר רַבְנָן, עַל אַפָּא וְאִמָּא סָבִין דְאִית לִי בְּכִינָא, וְעַל חַד מְסַפִּינָא דִּיהֵב לִי צְרוּרָא דָא. פְּתַח הָאֲרַנְקִי, וְאַחֲמִי לוֹן הַצְרוּרָא, וְכֵן אַחֲמִי לוֹן מַחָאָה, דְעַבִּיד לִיָּה הַהוּא גוֹי. צַלִּי עַלִּיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִיתְסִי.

קְרִיבּוּ לְגַבִּי הַהוּא גוֹי כְּמַלְקָדְמִין, וְחָמוּ הַהוּא חוּיָא דְהוּה עַבִּיד בֵּיה נוֹקְמִין פְּדַבְקְדַמִּיתָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, חוּיָא חוּיָא, כֹּל מַה דְעַבְדְתָּ, יָאוּת עַבְדְתָּ. וְתוּ דְאַחֲמִית חִילָךְ וּגְבוּרְתָךְ בֵּיה. וְעַבְדְתָּ נוֹקְמִין סְגִיאִין. וְהָא חָמִינָן תְּלַת זְמָנִין, וְאַחֲמִית כֹּל מַה דְעַבְדְתָּ. מִפְּאֵן וּלְהֵלָאָה, זִיל וְאַתְטַמַּר בְּמַעְרְתָךְ, וּגּוֹזְרָנָא עַלְךָ, דְלֹא תַנְזִיק לְבְרִייתָא בְּעַלְמָא. אַתְפַּרְשׁ הַהוּא חוּיָא, וְכַפִּיךָ רִישִׁיָּה, וְאַזַּל לִיָּה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְהַהוּא יוּדָאי, טוּל עֲדָאָה דְשַׁנְאָךְ, דְהָא פִּיסָא דְדִינְרִין (דף טו ע"א) דְדַהָבָא אִית לִיָּה לְגַבְיָה. וְשַׁבּוּק לִיָּה מְאֻנּוּי,

שָׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר וְחַבְרַיִיא, וְקָמוּ אֵילָנָא. וְאִתְקִיפוּ בֵּיה, וְנָטְלוּ יְתִיב לְגַבְיָהוּן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַל תִּפְחַד צְדִיק אֶמֶת, שְׂאָם אֵינְךָ צְדִיק שֶׁל אֶמֶת, לֹא יִרְחִישׁ לָךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֶס גְּדוֹל כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה. וּבְרַאשׁוֹנָה טַל אַרְנַקִּי הַדִּינְרִים שֶׁלָּךְ, וְתִרְאֶה מַה שֶׁעָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשַׁבִּילָךְ.

הַלֵּךְ עִמָּם, וְרָאָה אוֹתוֹ הַגּוֹי מַת, וְהִנָּחַשׁ הִיָּה עוֹשֶׂה בּוֹ נְקָמוֹת, וְהִיָּה כְרוּף עַל צְנוּאוֹ כְּפְרָאשׁוֹנָה. הַשְׁתַּטַּח אוֹתוֹ הִיָּהוּדִי בְּעַפְרָא, וְהוּדָה וְשַׁבַּח אֶת רַבּוֹן הָעוֹלָם, וְקָם וּנְשַׁק יְדֵי רַבִּי אֶלְעָזָר וְחַבְרַיִיא. אָמַר לָהֶם: כַּעַת יַדְעִיתִי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרְחִישׁ נֶס זֶה בְּגַלְלָכֶם.

אָבֵר רַבְנָן, עַל הָאָב וְהָאֵם הַזְּקֵנִים שֶׁיֵּשׁ לִי אֲנִי בּוֹכָה, וְעַל עֲנִי אֶחָד שֶׁנָּתַן לִי צְרוּר זֶה. פְּתַח הָאֲרַנְקָא, וְהִרְאָה לָהֶם אֶת הַצְרוּר, וְכֵן הִרְאָה לָהֶם מִכָּה שֶׁעָשָׂה לוֹ אוֹתוֹ הַגּוֹי. הַתְּפַלֵּל עֲלֵיו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְנִרְפָּא.

קְרִיבּוּ לְאוֹתוֹ הַגּוֹי כְּמוֹ מַקְדָּם, וְרִאוּ אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה בּוֹ נְקָמוֹת כְּפְרָאשׁוֹנָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: נָחַשׁ נָחַשׁ, כֹּל מַה שֶׁעָשִׂיתָ - נֶאֱדָה עֲשִׂיתָ, וְעוֹד, שֶׁהִרְאִיתָ כַּחַף וּגְבוּרְתָךְ בּוֹ וְעָשִׂיתָ נְקָמוֹת רַבּוֹת, וְהִרִי רְאִינוּ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וְהִרְאִיתָ כֹּל מַה שֶׁעָשִׂיתָ. מִפְּאֵן וְהֵלָאָה לָךְ וְהַתְּחַבָּא בְּמַעְרְתָךְ, וּגּוֹזְרִנִי עַלְיָךְ, שֶׁלֹּא תִזְיַק לְבְרִיָּה בְּעוֹלָם. נִפְרַד אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ, וְכַפֵּף רֹאשׁוֹ וְהִלֵּךְ לוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאוֹתוֹ הִיָּהוּדִי: טַל אֶת תְּכַשִּׁיט שׁוֹנְאָךְ, שֶׁהִרִי פִּיס דִּינְרִים שֶׁל זָהָב יֵשׁ לוֹ אֶצְלוֹ, וְעוֹב לוֹ אֶת בְּגָדָיו, וְאֵל תַּטַּל מִשְׁלוֹ פְּלוּם. וְלָךְ לְאִישׁ שֶׁבְּמִקּוּם פְּלוּנִי, וְתִמְצָא שְׁמֵתָה אֲשֶׁתּוֹ. לָךְ אֵלִיו,



וְלֹא תִטּוֹל מְדִילִיָּה כְּלוּם. וְזִיל לְגַבֵּי גְבֵרָא דְרוּף פְּלֵן, וְתִשְׁפַח דְּמִיתַת אֲתַתִּיה, זִיל לְגַבֵּיה, וְהֵב לִיה פִּיסָא דְּדִינְרִין דָּא, בְּגִין דְּהֵוּא גְבֵרָא אִית לִיה בְּרָא חָדָא, וְשִׁמְעוֹן שְׁמִיה, וְהֵוּא אָזִיל בְּסַחֲוֹרְתָא עַל יַמָּא, וְאִינוֹן בְּאַרְבָּא, וּבְרִיָּה דְּהֵאִי גוֹי גָּנַב לִיה לְהֵוּא פִּיסָא, וְיֵהֵב לִיה לְהֵוּא רִשְׁעָ. וְאִימָא לְהֵוּא יוֹדָאִי, דִּיִּסְלַק פִּיסָא דָּא לְבְרִיָּה, דְּלַעְגָל יִיתִי לְגַבֵּיה, וְיִוִּדִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, דְּאֲחִזֵּר אֲבִידְתָּא לְמֵאֲרִיָּה. וְכֵן עֲבִיד, נְטִיל פִּיסָא, וְאַסְגִּיד לְקַמִּיָּה דְּרַבִּי אֶלְעָזָר, וְנִשְׁק יְדוּי, תְּנוּהוּ חֲבֵרִיָּא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּכָל אַרְחָא דָּא, אִית תְּנוּהוּ, בְּכָל מַה דְּחִמִּינָן בְּךָ, וְהִשְׁתָּא אִיהוּ תְּנוּהָא עַל תְּנוּהָא. מַהוּ דִּין. אָמַר לִיה, מַלְּה דָּא לָאוּ בְּסִימְנָא אִיהוּ, וְלֹא בְּחִכְמָתָא, אֲלֵא רוּחָא דִּילִי אֲסַתְּפַל, וְאַנָּא חִמִּינָא, כְּאֵלוּ בְּעִינָא חִמִּינָא. תְּנוּהוּ כְּלָהוּ חֲבֵרִיָּא. וְאֶזְלוּ כְּלָהוּ, וְהֵוּא יוֹדָאִי בְּהַדִּיָּהוּ. עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּי חִמוּי. כִּינֹן דְּמָטוּ תַּמָּן, אֲשַׁכְּחוּהוּ לְחִמוּי דְּהוּי יִתִּיב עַל גְּבֵי עַרְסוּי וְלַעֲי בְּאוּרִיָּתָא, בְּרִיָּה בְּרַכְתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר, וּבְרִיכוּ חֲבֵרִיָּא, וְאִיהוּ חָדִי בְּהַדִּיָּהוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (ירמיה יז טז) רַפְּאֲנִי ה' וְאַרְפָּא וְכו', כִּינֹן דְּאָמַר רַפְּאֲנִי, מַהוּ וְאַרְפָּא. כִּינֹן דְּאָמַר הוֹשִׁיעֲנִי, מַהוּ וְאוֹשַׁעָה. כִּינֹן דְּאָסִיָּא מְסִי, מֵאֵן הוּא דְּמַחִי.

אֲרָא כָּל אַסְוּוֹתָא דְּעֵלְמָא, בִּידָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא. אָבַל אִית מְנַהוֹן, עַל יְדָא דְּשְׁלִיחָא. וְאִית מְנַהוֹן, דְּלֹא אֲתַמְסְרוּ בִּידָא דְּשְׁלִיחָא. וְאִינוֹן דְּאֲתַמְסְרוּ בִּידָא דְּשְׁלִיחָא, אַסְוּוֹתָא אִינוֹן, אָבַל לְזַמְנָא מְתַהֲדֵרִין. אָבַל אִינוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא מְסִי, הֵוּא מְרַעָא לָא אֲתַהֲדֵר לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא, אַסְוּוֹתָא דִּילִיָּה, אִיהִי

וְתַן לוּ פִּיסֵי הַדִּינְרִים הַזֶּה, מִשּׁוּם שְׁלֹאוֹתוֹ הָאִישׁ יֵשׁ בֶּן אֶחָד, וְשָׁמוֹ שְׁמַעוֹן, וְהָיָה הוֹלֵךְ עִם סַחֲוֹרָה עַל הַיָּם, וְהֵם בְּסַפְיָנָה, וּבְנֹו שֶׁל הַגּוֹי הַזֶּה גָּנַב לוֹ אוֹתוֹ הַפִּיס, וְנָתַן אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ רִשְׁעָ. וְאָמַר לְאוֹתוֹ הַיְּהוּדִי, שִׁיעֲלָה כִּיס זֶה לְבִנּוֹ, שְׁבַקְרוּב יָבֵא אֵלָיו, וְיִוָּדֵה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהֲחִזִּיר הָאֲבָדָה לְבַעֲלֶיהָ. וְכֵן עָשָׂה. נְטִיל הַפִּיס, וְהִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְנִשְׁק יְדוּי. תְּמַהוּ הַחֲבֵרִים.

אָמַר רַבִּי אַבָּא: בְּכָל הַדֶּרֶךְ הַזֶּה יֵשׁ תְּמִיָּהָה בְּכָל מַה שְׂרָאִינוּ בְּךָ, וְכַעַת הִיא תְּמִיָּהָה עַל תְּמִיָּהָה, מַה זֶה? אָמַר לוֹ: דְּבַר אִינוּ בְּסִימָן, וְלֹא בְּחִכְמָה, אֲלֵא שְׁרוּחֵי מְסַתְּפַל, וְאֲנִי רְאִיתִי כְּאֵלוּ בְּעֵין רְאִיתִי. תְּמַהוּ כָּל הַחֲבֵרִים. וְכֹלֶם הֶלְכוּ, וְאוֹתוֹ הַיְּהוּדִי עִמָּהֶם, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְחִמּוּי. כִּינֹן שֶׁהִגִּיעוּ לְשֵׁם, מְצָאוּ אֶת חִמּוּי שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב עַל גְּבֵי מִטָּתוֹ וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה. בְּרִיָּה בְּרַכָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וּבְרִיכוּ הַחֲבֵרִים, וְהוּא שְׂמַח עִמָּם.

פְּתַח וְאָמַר, (ירמיה יז טז) רַפְּאֲנִי ה' וְאַרְפָּא וְכו'. כִּינֹן שֶׁאָמַר רַפְּאֲנִי, מַהוּ וְאַרְפָּא? כִּינֹן שֶׁאָמַר הוֹשִׁיעֲנִי, מַהוּ וְאוֹשַׁעָה? כִּינֹן שֶׁהֲרוּפָא מְרַפָּא, מִי הוּא שְׁיַכְּהָ? אֲרָא כָּל רְפוּאָה שְׁבַעוּלָם בִּידָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָבַל יֵשׁ מֵהֶם עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁלֹא נִמְסְרוּ בִּידָא שְׁלִיחַ. וְאוֹתָם שְׁנִמְסְרוּ בִּידָא שְׁלִיחַ הֵם רְפוּאָה, אָבַל לְפַעְמִים חוּזְרִים. אָבַל אוֹתָם שֶׁהֲקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַפָּא, אוֹתָהּ הַמְּחַלָּה לֹא חוּזְרַת לְעוֹלָמִים, וְעַל זֶה רְפוּאָתוֹ הִיא רְפוּאָה, שְׂאִין בַּהּ מְחַלָּה כְּלָל. וּמִשּׁוּם כֵּן, רַפְּאֲנִי ה' וְאַרְפָּא, וְדָאִי, כְּלִי קְטוּרוֹג כְּלָל. וְכַעַת, חֲבֵרִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

אִיהִי אַסְוּוֹתָא, דְּלִית בַּהּ מְרַעָא



נתן לי רפואה, ועשק לי וערב לי.
ספרו לו כל אותו המעשה. תמה
ובכה ושמח. ואמר: חברים,
נדרתי שאלף אליו ואתחבר עמו,
ונודה ונשבח לרבון העולם.
שמח עמם.

אמרו לו: במה היית מתעסק?
אמר להם: הייתי מתעסק
בפרשת בלק, וראיתי שחכמתו
היתה חזקה ויותר מחכמתו של
בלעם. חכמת בלעם פעם אחת -
וחכמת בלק בכל זמן. אבל כל
המפתחות היו בידי בלעם, משום
שהוא היה משלים בפה. בלק
היה יודע לעשות בשפתיו, ולא
ידע להשלים בפה.

פתח ואמר, (שם מו) ואתה אל תירא
עבדי יעקב כו'. הפסוק הזה
פרשוהו. אבל אל תירא עבדי
יעקב - מהפסוקים של בלעם. ואל
תחת - מהקסמים של בלק.

בא וראה איך היו שניהם זה עם
זה בעצה רעה כנגד ישראל. אמר
בלעם: יעקב היה בבית לכן אבי
אבא, ונחש נחשים כנגדו, ויכל
לו. אני אסדר נחשים כנגדו. אמר
בלק: ואני אסדר קסמים לשם
שנקרא ישראל.

בשעה ההיא יצאה רוח אחת
מצדו של יוסף מתוך ענפי
האילן, ונשבה באותם נחשים
ובטלה אותם. והינו שאמר יוסף,
(בראשית מד) כי נחש ינחש איש
אשר כמני. מה זה איש אשר
כמוני? בשבילי יש איש שביטל
הנחשים לבניכם. בשבילי הוא
למעלה, והינו איש אשר כמוני.
כמוני יש איש למעלה, יצא
(שמוציא) רוח אחרת מתוך העץ
שלמטה, ונשב באותו הקסם
ובטל אותו.

ואשר כמוני, פמוני אית לעילא, נפק (דאפי) רוחא אחרא, מגו אילנא
דלתתא, ונשיב בההוא קסם, ובטיל ליה.

כלל. ובגין כך, רפאני ה' וארפא, ודאי, בלא
קטרוגא כלל. והשתא חברייא, קודשא בריך
הוא יהיב לי אסוותא, ועשק לי וערב לי.
סחו ליה כל ההוא עובדא, תווה, ובכה וחדי.
ואמר, חברייא, נדרנא, דאיהך לגביה,
ואתחבר בהדיה, ונודה ונשבח למארי עלמא.
חדי בהדייהו.

אמרו ליה, במאי הוית מתעסק. אמר לון,
הוינא משתדל בפרשת בלק, וחמינא,
דחכמתא דיליה, הוה תקיף ויתיר מחכמתא
דבלעם. חכמתא דבלעם רגעא חדא, חכמתא
דבלק בכל זמנא. אבל מפתחן דכלהו, בידוי
דבלעם הוה. בגין דאיהו הוה אשלים בפומא.
בלק הוה ידע למעבד חרשוי, ולא ידע
לאשלמא בפומא.

פתח ואמר, (שם מו כח) ואתה אל תירא עבדי יעקב
וכו'. האי קרא אוקמוה. אבל אל תירא
עבדי יעקב, מחרשי דבלעם. ואל תחת,
מקסמוי דבלק.

הא חזי, היאך הוה תרווייהו דא בדא בעיטא
בישא לקביל ישראל. אמר בלעם, יעקב
בביתא דלבן אבי אבא הוה, ונחש נחשין
לקבליה, ויכיל ליה. אנא אסדר נחשין
לקבליה. אמר בלק, ואנא אסדר קוסמין
לשמא דאיברי ישראל.

בההוא שעתא, נפק רוחא חדא מסטרא
דיוסף, מגו ענפי אילנא, ונשיב
באינון נחשין, ובטיל לון. והינו דאמר יוסף,
(בראשית מד טו) כי נחש ינחש איש אשר כמוני.
מאי איש אשר כמוני. בגיני אית איש דנחשים
יבטל לבניכו. בגיני איהו לעילא, והינו איש